



ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK  
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Daniely Zemanové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **H. T. V.**, zastoupeného JUDr. Liborem Čihákem, advokátem se sídlem K. H. Borovského 63, Sokolov, proti žalovanému: **Celní ředitelství Plzeň**, se sídlem Antonína Uxy 11, Plzeň, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 11. 2006, č. j. 8052-03/06-1601-21, o správním deliktu podle zákona o spotřebních daních, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 8. 4. 2008, č. j. 30 Ca 9/2007 - 42,

**t a k t o :**

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku náklady řízení o kasační stížnosti ve výši 2856 Kč k rukám jeho zástupce, JUDr. Libora Čiháka, advokáta se sídlem K. H. Borovského 63, Sokolov.

**O d ů v o d n ě n í :**

Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností napadá v záhlaví označený rozsudek Krajského soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“), kterým bylo zrušeno jeho rozhodnutí ze dne 10. 11. 2006, č. j. 8052-03/06-1601-21, a jemu předcházející rozhodnutí Celního úřadu Cheb (dále jen „celní úřad“) ze dne 24. 4. 2006, č. j. 10259/05-0763-021, a věc byla vrácena žalovanému k dalšímu řízení. Rozhodnutím stěžovatele bylo jako nedůvodné zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí celního úřadu, podle něhož se žalobce dopustil správního deliktu dle ustanovení § 135b odst. 1 písm. g) zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 353/2003 Sb.“), a to tím, že dne 16. 5. 2005 v prostorách neoznačené stavební buňky, nacházející se za prodejní halou tržiště „M+B“ v obci Cheb, skladoval

30 600 ks tabákových výrobků různých značek v celkové celní hodnotě 12 141 Kč, které nebyly značeny v souladu s ustanovením § 114 zákona č. 353/2003 Sb. Za spáchání tohoto správního deliktu celní úřad žalobci uložil pokutu ve výši 20 000 Kč a zároveň vyslovil zabránění uvedených tabákových výrobků.

Stěžovatel označil jako důvody kasační stížnosti skutečnosti uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“). Postup při řešení obdobných správních deliktů je podle stěžovatele takový, že je primární dohledat osobu, které neznačené tabákové výrobky patří. To se v praxi skoro nikdy nepodaří, a proto je zákon č. 353/2003 Sb. velmi přísný, správní delikty jsou konstruovány objektivně a není zde požadováno zavinění. Správní orgány tedy zjišťují, které osobě patří prostory, kde byly neznačené tabákové výrobky nalezeny. V dané věci měl tržnici pronajatou žalobce, který tak byl odpovědný za to, že v tomto prostoru byly nalezeny neznačené tabákové výrobky. Uplatní se zde přitom princip objektivní odpovědnosti. Pokud by platil názor krajského soudu, nebylo by prakticky možno vůbec tyto správní delikty řešit. Podle krajského soudu se totiž osoba, která manipulovala se zbožím uvnitř stavební buňky (pan B. Ch. H.), nevyvinila, a tak není možno postihovat nájemce prostoru tržnice. Podle stěžovatele však skutečnost, že tato osoba daný prostor využívala s dovolením nájemce pro skladování svého zboží, neznamená, že je větší pravděpodobnost, že neznačené tabákové výrobky patří právě jí. Nájemce tržnice tento prostor nepronajal a měl k němu stejný přístup. Pan B. Ch. H. dostatečně objasnil, co dělal na místě kontroly, a jednoznačně popřel, že by o neznačených tabákových výrobcích cokoliv věděl. Dle názoru stěžovatele je toto prohlášení dostatečné. Pro označení této osoby za pachatele správního deliktu neměly celní orgány žádné důkazy. Jedinou zákonnou možností bylo ověření právního spojení jednotlivých osob s předmětným prostorem a zjištění jejich objektivní odpovědnosti, což celní orgány učinily.

Žalobce ve svém vyjádření k podané kasační stížnosti uvádí, že jej nelze považovat za skladovatele ve smyslu zákona č. 353/2003 Sb. Tím může být pouze ta právnická či podnikající fyzická osoba, která má specifický aktivní vztah k tabákovým výrobkům. Výklad stěžovatele, že skladovatelem je ten, komu svědčí právo k prostoru, ve kterém byly nalezeny neznačené tabákové výrobky, nelze použít, neboť je příliš extenzivní. Žalobce s předmětnými tabákovými výrobky nikdy nemanipuloval, jejich původ je mu neznámý, předmětná stavební buňka byla zjevně užívána neoprávněně, a to právě osobou B. Ch. H., případně dalšími jinými osobami. K uvedenému žalobce uzavírá, že za skladovatele ve smyslu zákona č. 353/2003 Sb. bylo nutné považovat B. Ch. H., který měl nejbližší vztah k předmětným tabákovým výrobkům a ze své objektivní odpovědnosti se neliberoval. Žalobce ve svém vyjádření dále tvrdí, že ve věci nebyl najisto zjištěn jeho právní vztah k předmětné stavební buňce. Z nájemní smlouvy výslovně nevyplývá, že by tato buňka byla též předmětem nájmu. V tomto ohledu vznikají dvě otázky, a to zda tato buňka byla ve vlastnictví pronajímatele a pokud ano, zda ji lze považovat za příslušenství nebytových prostor. Žalobce je přesvědčen o tom, že předmětná stavební buňka předmětem nájmu nebyla, pak on nemohl být skladovatelem, a to ani za použití argumentace stěžovatele. S ohledem na shora uvedené žalobce navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost stěžovatele jako nedůvodnou zamítl a rozhodl též o nákladech řízení.

Ze správního spisu stěžovatele Nejvyšší správní soud zjistil následující relevantní skutečnosti rozhodné pro posouzení důvodnosti kasační stížnosti:

Dne 10. 9. 2004 byla mezi společnostmi OMEGA STAR, s. r. o., jako pronajímatelem a žalobcem jako nájemcem uzavřena nájemní smlouva na dobu neurčitou, jejímž předmětem byly nebytové prostory obchodního centra Asia Central Bazar, Na Hrázi 2, Cheb, o celkové rozloze 10 914 m<sup>2</sup> včetně jejich příslušenství. Pronajímatel dal touto smlouvou nájemci do nájmu označené nebytové prostory za účelem jejich využití pro provozování tržnice.

Dne 16. 5. 2005 celní úřad provedl v areálu tržiště kontrolní akci. V jeho zadních prostorách, za prodejní halou, byly v neoznačené stavební buňce nalezeny tabákové výrobky neznačené platnými tabákovými nálepkami v rozporu s ustanovením § 114 odst. 1 zákona č. 353/2003 Sb. Toto zboží bylo dle původního rozhodnutí zajištěno panu B. Ch. H., který se na místě v době kontroly nacházel. Vzhledem k tomu, že se této osobě nepodařilo prokázat žádný vztah ke skladovanému zboží a zejména ke skladu samotnému, bylo s ní řízení o správním deliktu zastaveno. Během následného šetření bylo zjištěno, že celý prostor byl vlastníkem nemovitostí pronajat žalobci. Jelikož měl prokazatelně v nájmu prostor, kde bylo nalezeno předmětné zboží, a nikomu jej dále nepronajal, byl ustanoven jako osoba odpovědná za skladování předmětného zboží dle ustanovení § 115 odst. 7 zákona č. 353/2003 Sb. Celní úřad proto rozhodl, že žalobce se dopustil správního deliktu dle § 135b odst. 1 písm. g) zákona č. 353/2003 Sb. Jelikož se žalobci nepodařilo prokázat vlastnictví zboží, bylo dle § 135d odst. 2 písm. b) téhož právního předpisu uloženo zabránění (a nikoliv propadnutí) předmětných tabákových výrobků.

Stěžovatel se s právním posouzením celního úřadu zcela ztotožnil. K námitkám žalobce uvedl, že pro posouzení, zda se pachatel správního deliktu dopustil, je rozhodné pouze zjištění, zda došlo k naplnění formálních znaků skutkové podstaty deliktu a zda je pachatel odpovědnou osobou, tj. v tomto případě zda mu svědčí práva k neznačeným tabákovým výrobkům, příp. k prostoru, kde byly výrobky uskladněny. Není třeba zkoumat příčiny, které k porušení právních předpisů vedly, ani zda pachatel (žalobce) tento stav zavinił. Zavinění není podmínkou odpovědnosti pachatele za tento správní delikt, neboť jeho odpovědnost je zde objektivní. Výsledek řízení s panem B. Ch. H. nemá podle stěžovatele na posouzení odpovědnosti žalobce žádný vliv. K námitce porušení ustanovení § 2 odst. 3 a § 31 odst. 2 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, stěžovatel konstatoval, že celní úřad žalobcem navrhované důkazy skutečně neprovedl, přičemž v odůvodnění napadeného rozhodnutí se s důvody nevyhovění návrhu nevyrovnal. Navržené výsledky pracovníků celního úřadu, kteří prováděli předmětnou kontrolu, proto v odvolacím řízení provedl sám stěžovatel, aby pochybení celního úřadu zhojil. Obsah jednotlivých provedených výpovědí vyhodnotil a dospěl k závěru, že provedené důkazy nemají žádný vliv na posouzení odpovědnosti žalobce za porušení zákona č. 353/2003 Sb. (blíže viz str. 6 a 7 žalobou napadeného rozhodnutí).

Krajský soud svým rozsudkem zrušil jak rozhodnutí stěžovatele, tak i jemu předcházející rozhodnutí celního úřadu. Výklad § 135b odst. 1 písm. g) zákona č. 353/2003 Sb. provedený správními orgány podle jeho názoru není v souladu

se zákonem. Smyslem tohoto ustanovení je postihovat za neoprávněné skladování neznačených tabákových výrobků jejich skutečného skladovatele. Tím bude buď skutečný skladovatel nebo právnická či podnikající fyzická osoba, jejíž vztah k nalezeným neznačeným tabákovým výrobkům bude bezprostřední, a která se nezprostití odpovědnosti podle § 135e odst. 1 zákona č. 353/2003 Sb. Ve vztahu ke skladovacímu prostoru bude mít nejbližší vztah vždy ten, kdo jej bude fakticky užívat. Nejbližší vztah ke skladovacímu prostoru a tím i k výrobkům v něm nalezeným bude mít zpravidla neoprávněný uživatel, bude-li zjištěn a nezprostit-li se své odpovědnosti, a dále obdobně postupně podnájemce, nájemce a vlastník skladovacího prostoru. Tuto posloupnost je podle krajského soudu bezpodmínečně nutné dodržet, neboť jen tak bude zákon naplněn a za neoprávněné skladování bude potrestán ten, kdo výrobky skladoval, nebo ten, komu je možné oprávněně přičítat, že neoprávněnému skladování nezabránil, ač měl a mohl. Správní orgány přitom pochybily, když za osobu, která se měla dopustit správního deliktu, označily žalobce, aniž by se předtím své odpovědnosti zprostil pan B. Ch. H.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná. Stěžovatel formálně opírá kasační stížnost o důvody dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tj. o nezákonnost rozhodnutí spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem. Obsahově námitky tomuto určení odpovídají. Rozsahem a důvody kasační stížnosti je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu důvodů uplatněných v kasační stížnosti a dospěl k závěru, že není důvodná.

Podle § 114 odst. 2 zákona č. 353/2003 Sb. *tabákové výrobky vyrobené na daňovém území České republiky, na daňové území České republiky dovezené nebo na daňové území České republiky dopravené z jiného členského státu musí být značeny tabákovou nálepkou, pokud nejsou dopravovány v režimu podmíněného osvobození od daně s následným umístěním v daňovém skladu nebo pokud není v odstavci 6 stanoveno jinak.*

Podle § 115 odst. 4 zákona č. 353/2003 Sb. *skladováním neznačených tabákových výrobků mimo režim podmíněného osvobození od daně se pro účely tohoto zákona rozumí jejich skladování v prostorách ke tomu určených (skladech), v dopravních prostředcích, a to i při přepravě, v kancelářích nebo jiných prostorách a v prodejních místech včetně stánkového a obdobného prodeje.*

Dle § 135b odst. 1 písm. g) téhož zákona *právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že neoprávněně skladuje nebo prodá neznačené tabákové výrobky na daňovém území České republiky.*

Dle § 135e odst. 1 stejného právního předpisu *právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila. Podle odst. 5 tohoto ustanovení na odpovědnost za jednání, ke němuž došlo při podnikání fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení zákona o odpovědnosti a postihu právnické osoby.*

Předmětem posouzení Nejvyššího správního soudu je tak právní otázka, který subjekt v předmětném prostoru ve smyslu zákona č. 353/2003 Sb. skladoval

neznačené tabákové výrobky a byl tak odpovědný za správní delikt, jelikož tyto výrobky nebyly zákonem požadovaným způsobem značeny.

Stěžovatel v kasační stížnosti tvrdí, že většinou se na místě kontroly nacházejí různé osoby, které však nelze téměř nikdy usvědčit z toho, že by byly pachateli správního deliktu (v projednávané věci pan B. Ch. H.). Vzhledem k tomu bylo v této věci třeba zjistit, kdo má prostor pronajatý, a právě nájemce je z tohoto titulu odpovědný za neznačené tabákové výrobky nalezené v dotčeném prostoru. Přitom se zde uplatní princip objektivní odpovědnosti, tj. tato osoba je odpovědná, i když o uložení předmětných věcí nevěděla. Tento postup podle stěžovatele vůbec nevyvrací možnost potrestat skutečného pachatele správního deliktu.

Podle právního názoru Nejvyššího správního soudu však takový přístup neodpovídá zákonu. Předně je třeba zdůraznit, že zdejší soud považuje za správný výklad provedený krajským soudem. Smyslem zákona č. 353/2003 Sb. je skutečně postihovat za neoprávněné skladování neznačených tabákových výrobků jejich skladovatele, tj. osobu, která má k těmto výrobkům vlastní subjektivní vztah. Lze souhlasit i s navrhovanou posloupností osob (v pořadí neoprávněný uživatel, podnájemce, nájemce a vlastník), u nichž je nutno prověřit postupně jejich vztah ke skladovacím prostorům. Je však nutno konstatovat, že soudní rozhodování v jednotlivých věcech je vždy do určité míry kazuistické, ovlivněné konkrétními okolnostmi případu, ne každou odpověď na konkrétní právní otázku lze zobecnit pro aplikaci ve všech ostatních věcech. Postup prověřování jednotlivých osob, které by hypoteticky mohly být skladovateli předmětného zboží, popsany krajským soudem je logický a na projednávanou věc měl být aplikován. Budou-li se však u jiného případu významně lišit skutkové okolnosti, bude jim nutno tento postup přizpůsobit, a proto dle Nejvyššího správního soudu není namístě označovat použití tohoto postupu jako „bezpodmínečné“, jak to učinil krajský soud, ale vhodněji jako „obvyklé“, přičemž odchylky od něho by měly být odůvodněny.

S krajským soudem se však lze ztotožnit, hovoří-li o nutnosti zkoumání vztahu osoby k prostoru, v němž jsou skladovány neznačené tabákové výrobky. Mezi účastníky, resp. mezi krajským soudem a stěžovatelem, není sporné, že odpovědnost skladovatele za skladování neznačených tabákových výrobků je odpovědností objektivní. K tomuto závěru lze dospět na základě interpretace výše citovaného ustanovení § 135b odst. 1 písm. g), ve spojení s § 135e odst. 1, zákona č. 353/2003 Sb. Objektivní odpovědnost za skladování neznačených tabákových výrobků však nelze chápat v tom smyslu, že za tento delikt odpovídá za všech okolností každý nájemce nebytových prostor, kde byly cigarety nalezeny. Odpovědnost za spáchání správního deliktu podle prvně zmíněného ustanovení nelze spojovat pouze s prostorem, v němž jsou neznačené tabákové výrobky nalezeny, jak učinil v této věci stěžovatel, nýbrž v první řadě s předmětnými výrobky.

Výkladem pojmu „skladování“ se Nejvyšší správní soud zabýval v rozsudku ze dne 26. 2. 2009, č. j. 7 Afs 69/2007 - 85, dle něhož: *„Pro závěr, že konkrétní osoba (ve větším množství) „skladuje“ vybrané výrobky, není nutné prokázat, že o existenci těchto výrobků věděla a měla v úmyslu je uchovávat a zajišťovat před znehodnocením, odcizením apod. Za účastníka řízení vedených ve smyslu § 42 odst. 2, 11 a 12 zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, tak může být*

*považován i ten, kdo má tyto výrobky pouze v detenci, není-li zjištěna osoba, která by je skladovala "kvalifikovaným" způsobem." V tomto případě nebylo předmětem řízení uložení správního deliktu, nicméně výklad pojmu skladování je použitelný i na právě projednávanou věc. Sedmý senát Nejvyššího správního soudu v odůvodnění svého rozsudku blíže uvedl následující: „Z povahy věci však plyne, že vlastníka nemovitosti, v níž je uskladněno jisté zboží, nelze a priori považovat za skladovatele těchto věcí. U skladování je totiž nutno předpokládat jistý kvalifikovaný vztah ke uskladněnému zboží. Atributem skladování bude přinejmenším vědomost o zboží a úmysl je uchovávat a zajistit před znehodnocením, odcizením apod. [...] Nejvyšší správní soud si je nicméně vědom praktických potíží, které by s dokazováním shora popsaných skutečností byly spojeny a které by mohly, dle jeho názoru, vést často i ke zmaření účelu celého řízení. Shora popsaný výklad proto konfrontoval i s výkladem teleologickým. [...] Z tohoto pohledu je závěr plynoucí z jazykového výkladu zcela neudržitelný a pojem skladování by měl být vykládán spíše ve smyslu detence.“*

Výše naznačené úvahy ohledně objektivní odpovědnosti za skladování neznačených tabákových výrobků nejsou s citovaným rozsudkem v rozporu. K tomuto dílčímu závěru lze dospět po bližším výkladu pojmu detence. Detence je obdobná držbě, jejíž podstatou jsou dva prvky: vůle držitele nakládat s věcí jako s vlastní (subjektivní prvek) a faktické ovládnutí věci, tzv. výkon faktického panství nad věcí (objektivní prvek). Detenční právo vykonává osoba, která stejně jako držitel vykonává faktické panství nad věcí, avšak nakládá s věcí jako s cizí. U detentora je tedy dáno faktické ovládnutí věci, nikoli však vůle nakládat s věcí jako s vlastní (blíže viz Fiala, J.; Kindl, M. a kol. Občanské právo hmotné. Plzeň: Aleš Čeněk, 2007, s. 244.).

Detentorem neznačených tabákových výrobků v daném případě tak mohla být jen osoba, která měla přístup do stavební buňky, v níž byly tyto výrobky nalezeny. Jedině tak lze naplnit podmínku faktického ovládnutí věci. Za určující skutečnost je v dané věci nutno považovat skutková zjištění provedená při zahájení řízení, dle kterých nejméně dvě osoby měly reálně přístup do prostor, kde byly neznačené cigarety umístěny. Těmito osobami byl v první řadě pan B. Ch. H. a dále též jím označený pan „T.“, který mu dal od buňky klíče, a podle výpovědi B. Ch. H. má od buňky klíče také. Zda by mohl být detentorem i žalobce, lze prozatím ponechat stranou. Nejprve je nutné, aby se celní úřady obrátily na osoby, u kterých je případná detence zboží nejvíce pravděpodobná. Pan B. Ch. H. byl skladovatelem vlastního zboží ve stejném prostoru a v bezprostřední blízkosti neoznačených cigaret, a je proto nutno vyvrátit či potvrdit, zda by mohl být též jejich skladovatelem. Aktuální a v předchozím správním řízení dosud nezjišťovanou otázkou zůstává postavení blíže nezjištěného pana „T.“, jehož vztah k neznačeným tabákovým výrobkům by mohl být díky ovládnutí přístupu do předmětného prostoru přinejmenším stejně blízký. Obě osoby pak mají možnost liberovat se ze své odpovědnosti. Ke stejnému postupu zavázal stěžovatele i krajský soud v kasační stížnosti napadeném rozsudku. Dle stěžovatelem zvoleného postupu by pokutu za správní delikt bylo možno uložit bez větších obtíží fakticky při každém zjištění porušení zákona č. 353/2003 Sb., což by jistě bylo ve veřejném zájmu. Tento procesní postup však nelze aprobovat, neboť bez spolehlivého zjištění vztahu pachatele deliktu k předmětným výrobkům by nepřiměřeně zasahoval práva a oprávněné zájmy fyzických a právnických osob, které mají nájemní či vlastnické právo k nemovitostem.

Stěžovatel dále namítá, že skutečnost, že prostor, v němž byly nalezeny neznačené tabákové výrobky, využíval B. Ch. H. s dovolením nájemce pro své zboží, neznamená, že zde nalezené neznačené tabákové výrobky jsou jeho. Žalobce jako nájemce tržnice tento prostor dále nepronajal a měl k němu stejný přístup. Zde se opět otevírá otázka přístupu k neznačeným tabákovým výrobkům, resp. výkonu faktického panství nad nimi. Je pravdou, že žalobce i podle svého vlastního tvrzení prostor stavební buňky dále nepronajal, nicméně také vypověděl, že do něj nemá přístup, tj. nemá od něj klíč. Klíči naopak podle výpovědí do protokolu disponovali pan B. Ch. H. a nejspíše i pan T. Tomuto faktu ovšem celní orgány nevěnovaly dostatečnou pozornost a pouze z existence nájemního vztahu žalobce k celému tržišti dovodily možnost jeho přístupu do buňky, v níž byly nalezeny neznačené tabákové výrobky, aniž se vypořádaly se skutečnostmi osvědčujícími přístup jiných osob do těchto prostor. V tomto postupu lze spatřovat pochybení, které bylo stěžovateli vytknuto (v souladu s posouzením krajského soudu) již výše.

V závěru kasační stížnosti stěžovatel konstatuje, že pro označení B. Ch. H. za pachatele správního deliktu neměly celní orgány žádné důkazy. Jedinou zákonnou možností postihu tak bylo ověření právního spojení jednotlivých osob s předmětným prostorem. Uvedenému tvrzení stěžovatele není možné v návaznosti na shora uvedené úvahy přisvědčit. Celní orgány měly k dispozici skutková zjištění, dle kterých byl B. Ch. H. podezřelý ze spáchání správního deliktu. Bylo úřední povinností celních orgánů, aby si opatřily dostatek důkazů pro jednoznačné potvrzení či vyvrácení tohoto podezření. Avšak i v případě, kdy by se ocitly v důkazní nouzi, nelze akceptovat postup, kterým se v takovém případě označí za pachatele jiná osoba, u které je pravděpodobnost detence k danému zboží ještě více sporná, přičemž celní orgány pominuly další důkazy, které nasvědčovaly podezření dalšího případného pachatele. Je zřejmé, že v případě neprokázání existence detenčního práva k neznačeným tabákovým výrobkům žádné osobě (nebo pokud by se tyto osoby v dalším řízení liberovaly), by nebylo možno za tento správní delikt postihnout nikoho. Nejvyšší správní soud takovou situaci považuje za velmi negativní a společensky nebezpečnou, na druhou stranu však též není přípustné označit určitou osobu jako pachatele správního deliktu, pokud nejsou bez pochybností odstraněny pochybnosti svědčící pro pachatelství jiných osob.

Stěžejní závěr krajského soudu, podle kterého je třeba bezpodmínečně zachovat posloupnost v označení osob odpovědných za skladování neznačených tabákových výrobků danou vztahem těchto osob (neoprávněného uživatele, podnájemce, nájemce a vlastníka) ke skladovaným výrobkům, je tak třeba částečně modifikovat. Postup touto cestou (od osoby s nejbližším vztahem k výrobkům k osobám dalším) je nutné omezit, a to pouze na osoby, u kterých je existence detenčního práva k výrobkům alespoň pravděpodobná. Argumentem *a minori ad maius* lze dospět k závěru, že takovými osobami budou též držitelé či vlastníci předmětných výrobků.

Nejvyšší správní soud nedospěl k závěru, že dodržováním postupu naznačeného krajským soudem by nebylo prakticky vůbec možné řešit správní delikty obdobné projednávané věci, jak tvrdí stěžovatel v kasační stížnosti. Krajský soud ani Nejvyšší správní soud netvrdí, že pronajímatel či vlastník nemovitosti, na níž jsou nalezeny neznačené tabákové výrobky, nikdy nemohou být jejich skladovateli ve smyslu zákona č. 353/2003 Sb., odpovědnými za jejich neoprávněné skladování. Dle názoru správních

soudů však nelze aprobovat postup celních orgánů, které označily za skladovatele neznačených tabákových výrobků osobu, u níž nebyl zjištěn a ani zjišťován její vztah k výrobkům, a sankce za spáchání správního deliktu jí byly uloženy pouze na základě jejího právního vztahu k prostoru, na němž byly tyto výrobky nalezeny, přičemž nebyly odstraněny odůvodněné pochybnosti o pachatelství dalších osob.

Jestliže tedy krajský soud z uvedených důvodů zrušil rozhodnutí stěžovatele a jemu předcházející rozhodnutí celního úřadu podle ustanovení § 78 odst. 1 a 3 s. ř. s., postupoval v souladu se zákonem.

S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že stěžovatelem uplatněné kasační námitky nejsou ve vztahu k napadenému rozsudku krajského soudu důvodné. Protože v řízení nebyly shledány ani jiné nedostatky, ke kterým Nejvyšší správní soud dle § 109 odst. 3 s. ř. s. přihlíží z úřední povinnosti, kasační stížnost byla v souladu s § 110 odst. 1, větou poslední, s. ř. s. zamítnuta. Stěžovatel bude v dalším řízení povinen řídit se právním názorem vysloveným v rozsudku krajského soudu, resp. v tomto rozhodnutí. V tomto dalším řízení je rovněž vhodné zvážit, jaká právní úprava je na projednávanou věc aplikovatelná, a to s ohledem na skutečnost, že kontrola celního úřadu se uskutečnila dne 16. 5. 2005 a ustanovení § 135b zákona č. 353/2003 Sb. je účinné od 1. 7. 2005, i s přihlédnutím ke kasační stížnosti, v níž stěžovatel nepřímo poukazuje na použitelnost ustanovení § 135i téhož zákona, účinného od 1. 1. 2007.

Žalovaný (stěžovatel) neměl v tomto soudním řízení úspěch, žalobce má proti němu dle § 60 odst. 1 s. ř. s. právo na náhradu účelně vynaložených nákladů řízení. Za tyto Nejvyšší správní soud v souladu s § 57 s. ř. s. považoval odměnu a náhradu hotových výdajů zástupce žalobce. Odměna byla stanovena dle vyhl. č. 177/1996 Sb. (advokátní tarif), podle § 9 odst. 3 písm. f), ve spojení s § 7 a § 11 odst. 1 písm. d), této vyhlášky zástupci náleží odměna za jeden úkony právní služby ve výši 2100 Kč a náhrada hotových výdajů dle § 13 odst. 3 téže vyhlášky ve výši 300 Kč. Jelikož zástupce žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty, zvýšil soud odměnu o částku odpovídající této dani (456 Kč). Celkem je tedy žalovaný povinen uhradit k rukám zástupce žalobce částku 2856 Kč, a to ve lhůtě 60 dnů od doručení (právní moci) tohoto rozsudku.

**P o u č e n í :** Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. dubna 2009

Mgr. Daniela Zemanová  
předsedkyně senátu